

Tvorivé písanie

Charakteristika predmetu

V súčasnej pedagogickej praxi má tvorivosť veľký význam. Pomáha komplexne rozvíjať osobnosť žiaka. Tvorivé vyučovanie pôsobí na rozvoj tvorivého myslenia, tvorivého písania, vnímania a čítania, je motiváciou k tvorivému učeniu sa, podporuje záujem o tvorivé aktivity, rozvíja fantáziu, umožňuje prežívať pocity z tvorivého procesu podporujúce sebavedomie žiaka, sebarealizáciu a s tým spojené i sociálne učenie a sociálne oceňovanie.

Tvorivé písanie tvorí integrálnu súčasť slovenského jazyka a literatúry. Je prostriedkom tvorivého vyučovania prostredníctvom motivačných činností s využitím a uplatnením obrazotvornosti, pozornosti, empatie a prosociálnosti žiakov. Je prostriedkom rozvoja komunikačných zručností v dynamickom interaktívnom procese a v prirodzenom kontexte motivujúci k hre a originálnej manipulácii s jazykovým materiálom, k odhaľovaniu bohatstva jazyka a produkcii textov.

Tvorivé písanie ovplyvňuje všetky komunikačné rečové zručnosti a kompetencie a stimuluje aj využívanie kreativizačných a motivačných stratégií.

Tvorivým písaním, čiže aktívnou účasťou žiaka na vyučovacom procese, prežívaním vlastných tvorivých postupov, sa žiak vychováva ku flexibilitě, k objavovaniu nových súvislostí, k originalnosti, k nezávislosti myslenia, k experimentovaniu, k iniciatíve. Vďaka tvorivému písaniu sa žiaci môžu zbaviť strachu a zábran pri vlastnom ústnom prejave, získavajú istotu a sebadôveru, strácajú obavy z neznáma, neboja sa vyjadriť svoj vlastný názor, strácajú zábrany prezentovať pred spolužiakmi výsledky svojich tvorivých pokusov.

Tvorivé písanie podporuje funkčnú gramotnosť základnými nástrojmi gramotnosti a to je:

- ✓ čítanie
- ✓ písanie
- ✓ práca s textom
- ✓ počúvanie
- ✓ hovorenie

Čítanie

Čítanie patrí medzi komunikačné prostriedky, je to druh rečovej produkcie, ktorá pomáha rozvíjať osobnosť žiaka. Ak sa žiak naučí čítať plynule, správne a uvedomene, chápe obsah prečítaného textu, ľahko zvláda orientáciu v texte, rozvíja sa čítanie s porozumením. Je známe, že kto rozumie textom, rozumie aj svetu. zdokonaľovaním čítania sa kladie dôraz na:

- gramotné čítanie

- čítanie s porozumením
- analýza textov
- hodnotenie a porovnávanie informácií v textoch
- výber informácií, ktoré sú pri riešení úloh podstatné

Písanie

Písanie predstavuje súbor aktivít, ktoré podnecujú využívať jazyk tvorivo. Mení rolu čitateľa na spolutvorcu textu. Základom každého písania je personálne písanie v zmysle objavného procesu pri tvorbe nových myšlienok. Je produkčnou komunikačnou zručnosťou so širokým vymedzením samostatného pojmu. Tvorivé písanie má vo vyučovaní niekoľko funkcií:

- integruje jazyk a literatúru
- podporuje rozvoj metakognitívnych zručností - učiť sa učiť, rozmýšľať o vedomostiach
- pomáha pri získavaní istoty a sebadôvery
- eliminuje obavy z písania
- odhaľuje nevšedné vo všednom
- pestuje obrazotvornosť
- kultivuje čitateľa
- učí myslieť
- učí počúvať samých seba, svoje zmysly
- je prostriedkom sebazoznávania, sebaujadrenia a sebarozvoja
- odstraňuje bariéry
- je dielňou a herňou

Pri nácviku písomnej produkcie rozlišujeme šesť fáz:

1. generovanie myšlienok
2. sústredenie sa, koncentrácia
3. štruktúrovanie, kompozícia textu
4. koncept textu
5. vyhodnocovanie
6. revidovanie

Práca s textom

V etape primárneho vzdelávania, keď je dieťa schopné tvoriť písanú reč sa má poskytnúť dostatok stimulov na rozvíjanie schopnosti prijímať a spracovávať texty (oblasť recepcie) a schopnosti tvoriť vlastné texty (oblasť produkcie). Škola vytvára predpoklady na rozvíjanie textovej kompetencie žiaka tým, že mu poskytuje množstvo podnetov na prácu s rozličnými typmi textov, ktoré v komunikácii plnia rozličné funkcie (informovať, vysvetliť, dať súhlas, zabaviť...)

Procesy porozumenia

Procesy porozumenia súvisia s postupmi pri utváraní významu z prečítaného textu.

Procesy potrebné na úplné porozumenie textu:

1. Získavanie informácií	<ul style="list-style-type: none">✓ porozumie explicitne vyjadreným informáciám a ich vyhľadávanie primárne z textu✓ dôraz na jednotlivé časti celku✓ vyhľadávanie slov, slovných spojení, myšlienok, definícií v texte a to doslovne alebo synonymicky✓ presná informácia v texte, nie sú potrebné predchádzajúce teoretické poznatky <p>Bloomova taxonómia: zapamätať si</p>
2. Utváranie širšieho porozumenia	<ul style="list-style-type: none">✓ vyvodenie priamych záverov primárne z textu✓ dôraz na vzťahy v celom texte✓ definovanie hlavnej myšlienky, vytvorenie názvu textu, rozlíšenie podstatných informácií od nepodstatných v texte, zistenie základných údajov z grafu, tabuľky, mapy, diagramu... <p>Bloomova taxonómia: porozumieť</p>
3. Rozvoj interpretácie	<ul style="list-style-type: none">✓ interpretácia a integrácia myšlienok a informácií z textu✓ dôraz na vzťahy medzi časťami celku✓ logické spracovanie informácií v texte, nachádzanie súvislostí medzi jednotlivými myšlienkami v texte, vyvodenie záverov z textu, hľadanie podporných dôkazov textu <p>Bloomova taxonómia: aplikovať, analyzovať</p>

<p>4. Uvažovanie o obsahu textu a jeho hodnotenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ skúmanie a kritické hodnotenie obsahu textu: vyžaduje abstraktné myslenie - uvažovanie nad rámec textu, čo vyžaduje využitie širších vedomostí ✓ dôraz na obsah textu ✓ posúdenie celkovej hodnoty textu, jeho celistvosť a zrozumiteľnosť, význam textu pre čitateľa, vyjadrenie čitateľovho stanoviska k textu a jeho obhájenie pomocou dôkazov a argumentov mimo textu <p>Bloomova taxonómia: hodnotiť</p>
<p>5. Uvažovanie o forme textu a jeho hodnotenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ skúmanie a kritické hodnotenie jazyka textu: vyžaduje abstraktné myslenie - uvažovanie nad rámec textu, čo vyžaduje využitie širších vedomostí ✓ dôraz na formu textu ✓ hodnotenie kvality textu, jeho efektivity, primeranosti, a to z hľadiska využitia jazykových prostriedkov <p>Bloomova taxonómia: hodnotiť</p>

Ciele predmetu

Hlavný cieľ predmetu

Cieľom predmetu je:

- ✓ rozvíjať čitateľské a pisateľské zručnosti žiakov
- ✓ rozvíjať schopnosť vytvárať kultivovaný a efektívny jazykový prejav v ústnej či písomnej forme
- ✓ zdokonaľovať čítanie s porozumením
- ✓ vedieť pracovať s textom (orientovať sa v texte, vyhľadávať podstatné informácie, pracovať s informáciami a implementovať nové informácie do širšieho kontextu)

Čiastkové ciele

- integrovať jazyk a literatúru
- rozvíjať a posilňovať čitateľskú gramotnosť
- rozvíjať čítanie s porozumením

- integrovať myšlienky z textu s predchádzajúcimi poznatkami a skúsenosťami
- hodnotiť text z hľadiska formy, obsahu, jazykových prostriedkov
- pomáhať pri získavaní istoty a sebadôvery v písomnej i ústnej produkcii
- eliminovať obavy z písania
- rozvíjať obrazotvornosť
- kultivovať čitateľa
- učiť myslieť
- vytvárať nový priestor na motiváciu a aktivizáciu žiakov k čítaniu s porozumením
- prostredníctvom čítania podporovať kognitívny, nonkognitívny a psychomotorický rozvoj osobnosti
- podporiť vzájomný rešpekt a spoluprácu v kolektíve žiakov

Pedagogické stratégie

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet. Pri výučbe predmetu využívame najmä:

- motivačné rozprávanie a rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti)
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia predmetov, javov a činností)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- dramatizácia (rozvoj vnímania, predstavivosti, pevnej vôle a prežívania)
- výklad učiteľa
- prezentačná metóda (prezentácia pred skupinou)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- tvorba vlastného textu
- projektové, zážitkové vyučovanie

- prezentácia
- práca s pracovnými listami
- práca s textom
- práca s PC, interaktívnou tabuľou

Techniky tvorivého písania na primárnom stupni vzdelávania::

1. techniky asociačného písania /zhlukovanie, príbeh z obrázka, abecedár/
2. techniky písania ako hry /aliterácia, EUFOtechniky - citoslovciareň, Jeden, dve, tri, ideš ty!, Čarujem, čarujem/
3. techniky štruktúrovaného písania /akrostich, Mojich sedem tvárí, Báseň piatich zmyslov, Cinquain, Kaligram/
4. techniky literárneho písania /redukcia/rozširovanie textu, 3D techniky - dopísanie textu, domýšľanie, deformácia/

Techniky čítania s porozumením

metóda EUR

metóda INSERT

Aktivizujúce metódy

myšlienková mapa, brainstorming

Štruktúru stratégie rozvíjania metakognitívnych zručností práce s učebným textom pre žiakov základných škôl. Dobrá úroveň metakognitívnych činností u žiaka dospieva až do úrovne zručností, čiže žiak ich používa spontánne a viac-menej automaticky. Štandardne rozlišujeme metakognitívne činnosti, ktoré prebiehajú v troch fázach – pred čítaním textu, počas čítania a po prečítaní textu.

Prehľad o zaradení jednotlivých postupov do stratégie

Poradie /názov metódy	pred čítaním textu	v priebehu čítania textu	po prečítaní textu
1. INSERT		x	
2. Kladenie otázok			x
3. Párové čítanie - párové súhrny		x	
4. Pojmové mapy, myšlienkové mapy	x	x	x
5. Sprievodca odpovedí	x	x	

Kompetencie - spôsobilosti

Kompetencia učiť sa učiť

- využívať základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov
- využívať základy sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov
- získané informácie vyberať, hodnotiť, spracúvať a využívať vo svojom učení
- uvedomiť si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok
- uplatňovať základy rôznych techník učenia sa a osvojovania poznatkov
- vyberať a hodnotiť získané informácie, spracovávať ich a využívať vo svojom učení a v iných činnostiach

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- používať vybrané informačné technológie pri vyučovaní a učení sa
- vyhľadávať adekvátne veku informácie na internete

Osobné, sociálne a občianske kompetencie

- osvojiť si základy pre spoluprácu v skupine
- prijímať nové nápady alebo prichádzať s novými nápadiami a postupmi pri spoločnej práci
- odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti

Sociálne a komunikačné kompetencie

- rozumieť rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokázať na ne adekvátne reagovať
- sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor
- vyjadrovať sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania

Kompetencie riešiť problémy

- pri riešení problémov hľadať a využívať rôzne informácie, skúšať viaceré možnosti riešenia problému, overovať správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikovať pri podobných alebo nových problémoch

Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- správať sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám
- vyjadrovať sa na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov

Obsah

Vzdelávací obsah tvorivého písania v školskom vzdelávacom programe je rozdelený na štyri tematické okruhy:

1. čítanie s porozumením
2. písanie s porozumením
3. komunikácia s porozumením
4. práca s textom

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU PRE 3. - 4. ROČNÍK

Čítanie s porozumením

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka ZŠ vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ dedukovať z textu✓ identifikovať informácie✓ chápať obsah, ktorý je skrytý za slovami, vetami a písanými inštrukciami✓ premýšľať o obsahu, hľadať odpovede, spájať logické súvislosti i na prvý pohľad nesúvisiace✓ orientovať sa v texte, informáciách, myšlienkových mapách, osnove	<p><i>Pojmy</i> :Nadpis, hlavná myšlienka, informácia, autor, čitateľ</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy</i>: extrahovanie explicitných (priamo vyjadrených) a implicitných informácií ("čítanie medzi riadkami"), hľadanie vzťahov medzi hlavnou myšlienkou a podpornými informáciami, identifikácia hierarchie informácií v texte</p> <p><i>Procesy</i>: čítanie s porozumením, čítanie a analýza textu, identifikácia informácií v nesúvislom texte, identifikácia kľúčových slov v texte, orientácia v texte na základe prečítaného, vyvodzovanie záverov v texte, odlišovanie d,</p>

Písanie s porozumením

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka ZŠ vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ dopisovať, vytvárať a následne písať písané slová, slovné spojenia, vety✓ tvoriť krátke písomné prejavy (poznámky, osnovy, myšlienkové mapy, pojmové mapy, definície, opis, správa, oznam, krátky	<p><i>Pojmy</i>: myšlienková mapa, pojmová mapa, osnova, koncept, definícia, automatické písanie, kompozícia, voľné písanie, nesúvislý text (tabuľky, grafy, myšlienkové mapy, vizitky), osobná myšlienková mapa, slepá myšlienková mapa, pisateľ, oznam, správa, príbeh, rozprávka, opis</p>

<p>text, pozvánka, príbeh, rozprávka, nesúvislý text)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ reprodukovať písomnou formou prečítaný text podľa vytvorenej osnovy z kľúčových slov ✓ optimalizovať pisateľské zručnosti (schopnosť rozvíjať myšlienku, schopnosť dodržať tematickú postupnosť, schopnosť usporiadať výpovede, schopnosť vytvoriť súdržný text) ✓ zvládnuť rôzne techniky tvorby textu ✓ tvoriť vlastné jazykové prejavy 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> postupnosť, pravidlá a nástroje pre tvorbu myšlienkového mapy, myšlienkové mapy v procese učenia, myšlienková mapa vo vyučovaní, myšlienková mapa ako poznámky k učivu</p> <p><i>Procesy:</i> tvorba textu a jeho úprava, tvorba myšlienkového mapy, rôzne techniky tvorby textu, tvorba textu podľa myšlienkového mapy, osnovy, tvorba jednoduchej definície, tvorivé dokončenie viet, príbehu</p>
--	--

Práca s textom

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka ZŠ vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať informácie v texte ✓ dedukovať z textu ✓ chápať obsah, ktorý sa skrýva slovami, vetami a písanými inštrukciami ✓ orientovať sa v texte, informáciách ✓ orientovať sa v odbornej literatúre ✓ vyhľadávať a triediť informácie ✓ získavať informácie z rôznych informačných zdrojov ✓ hľadať kľúčové slová, tvoriť stručné poznámky, osnovu, myšlienkovú mapu, definíciu ✓ z textu vybrať podstatné informácie pri tvorbe poznámok ✓ dedukovať, hodnotiť javy, vyberať a začleniť na základe spoločného alebo rozdielneho ✓ premýšľať o obsahu, hľadať odpovede, spájať logické súvislosti i na prvý pohľad nesúvisiace 	<p><i>Pojmy:</i> informácia, hlavná a vedľajšia informácia, encyklopédia, odborný text, slovník, hlavná myšlienka, definícia, myšlienková mapa, osnova</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> hľadanie vzťahov medzi hlavnou myšlienkou a podpornými informáciami, identifikácia kľúčových slov v texte, extrahovanie explicitných (priamo vyjadrených) a implicitných informácií ("čítanie medzi riadkami")</p> <p><i>Procesy:</i> práca s textom, analýza textu, vyvodzovanie záverov, práca so slovníkom, odborným textom, slovníkmi, encyklopédiou, literárnym textom, myšlienkovou mapou, komprimovanie (stláčanie textu),</p>

Komunikácia s porozumením

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 4. ročníka ZŠ vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ interpretovať a integrovať myšlienky a informácie z textu, kriticky analyzovať a hodnotiť text✓ tvoriť jasné a zrozumiteľné otázky✓ tvoriť vlastné jazykové prejavy✓ identifikovať informácie✓ prežívať vlastný tvorivý postup✓ dodržiavať pravidlá komunikácie (diskusie) vypočuť si názor, rešpektovať sa, vyjadriť svoj názor✓ reprodukovať text, dodržiavať časovú a dejovú postupnosť✓ reprodukovať prečítaný text podľa vytvorenej osnovy z kľúčových slov✓ vytvárať prezentácie, projekty a následne ich prezentovať✓ vystupovať pred publikom✓ hodnotiť využitie, užitočnosť, spoľahlivosť, pravdivosť informácií	<p><i>Pojmy:</i> prezentácia, projekt, myšlienková mapa, rozhovor, diskusia, argumentácia</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie, text, obrázkov, myšlienková mapa, poradie objektov, pozícia v postupnosti</p> <p><i>Procesy:</i> počúvanie a následná komunikácia, prezentácia vlastnej tvorby, reprodukcia textu, kritická sebareflexia, obhajovanie vlastného názoru, rôzne techniky prezentácie textu, hodnotenie a sebahodnotenie, vyjadrenie vlastných pocitov, rozprávanie podľa ilustrácie, osnovy, nesúvislého textu, myšlienkovvej mapy, procesy porozumenia</p>

Prierezové témy v predmete Tvorivé písanie

Mediálna výchova

Hlavným cieľom mediálnej výchovy je získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti a osvojenie mediálnych kompetencií - t. z. schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov.

Hlavné ciele MDV pre primárne vzdelanie:

- základná orientácia v druhoch, vo funkciách a ich produktoch, ako aj v ich vplyve na detského príjemcu (diváka, poslucháča, čitateľa ...)
- žiak si uvedomuje s ktorými médiami prichádza každodenne do kontaktu, ako naň vplyvajú (pozitíva aj nebezpečenstvá)
- formovanie vlastného názoru na médiá a ich posolstvá (na základe poznania, interpretácie, hodnotenia a tvorby jednoduchých mediálnych produktov)

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- beseda s mediálne známou osobou
- rozhovor, diskusia
- vytvorenie multimedialnej prezentácie
- článok v školskom časopise
- výtvarné spracovanie – plagát

Mediálna výchova – písané slovo – vzťah ku kultúre, práca s časopismi, literatúrou, s elektronickými textami, vzťah k hudbe.

Osobnostný a sociálny rozvoj - OSR

Prierezovou témou osobnostný a sociálny rozvoj sa napomáha rozvíjaniu ľudského potenciálu žiakov, poskytuje im základné podklady pre rozhodnutie k plnohodnotnému a zodpovednému životu. Znamená to nielen akademický rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Rozvíja u žiakov sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedľávanie. Umožní žiakom rozmýšľať o sebe (sebareflexia), o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi (reflexia), svojom živote a smerovaní.

Orientuje ich uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných. Znalosti a zručnosti získané v rámci tejto prierezovej témy žiakom pomáhajú reagovať aj na morálne, sociálne a socio-kultúrne otázky. Pomáha žiakom udržať si maximum osobnostnej stability, pestovať si kvalitné medziľudské vzťahy, čeliť možným rizikám a starať sa o svoje psychosomatické zdravie.

Táto prierezová téma rozvíja sociálne zručnosti a etické predpoklady potrebné pre život a spoluprácu v aktuálnej skupine a tiež v širšom ľudskom spoločenstve. **Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k dobrej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.**

Cieľom jej uplatňovania je nasmerovať žiakov primárneho vzdelávania k:

- porozumeniu sebe a iným
- získavaníu pozitívneho postoja k sebe a druhým
- zvládaniu vlastného správania
- formovaniu dobrých medziľudských vzťahov v triede i mimo nej
- rozvíjaniu základných zručností komunikácie a vzájomnej spolupráce
- získavaníu základných sociálnych zručností pre riešenie rôznych situácií
- akceptácii rôznych typov ľudí, názorov, prístupov k riešeniu problémov
- uplatňovaníu základných princípov zdravého životného štýlu a nerizikového správania v každodennom živote

Spôsob realizácie prierezovej témy:

- rozhovor a riadená diskusí
- projekt
- multimedialna prezentácia
- praktické cvičenia

Osobnostný a sociálny rozvoj – priateľstvo, medziľudské vzťahy, pomoc starším, kladný vzťah k práci, práca v skupine.

Téma MDV	Očakávanie, že žiak je schopný:	Realizované v tematickom celku TOF:
Svet médií	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pracovať s informáciami ✓ orientovať sa v druhoch, funkciách a produktoch médií ✓ opísať ako médiá vplývajú na detského prijímateľa ✓ využívať určité druhy médií cieľe ✓ pochopiť význam a možnosti využitia digitálnych médií (internet, mobil) ako informačných a vzdelávacích médií ✓ uvedomiť si miesto médií vo svojom voľnom čase <p>Oboznámenie s pojmami:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ je oboznámený s pojmami údaj a informácia, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním, analýzou, hodnotením a tvorbou, t.j. manipulácia s údajmi <p>Budovanie informatickej kultúry:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ efektívne využívať prostriedky informačnej civilizácie a rešpektovať právne a etické zásady používania informačných technológií a produktov <p>Etika v médiách</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zaujať negatívny postoj k neetickým obsahom a porušovaniu etiky v médiách 	<p>Čítanie s porozumením s porozumením Práca s textom</p>
Digitálne médiá	<ul style="list-style-type: none"> ✓ formovať svoj názor na médiá a ich posolstvá 	Práca s textom
Tvorba mediálny produktov	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť jednoduchý mediálny produkt 	<p>Komunikácia s porozumením Písanie s porozumením</p>

Téma OSR	Očakávanie, že žiak je schopný:	Realizované v tematickom celku TOF:
Rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí	<p>Rozvíjať schopnosti kooperácie a komunikácie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ spolupracovať v skupine pri riešení problému, zostaviť plán práce, špecifikovať podproblémy, distribuovať ich v skupine, vysvetliť problém ďalšiemu žiakovi, riešiť podproblémy, zhromaždiť výsledky, zostaviť ich do celkového riešenia, verejne so skupinou o ňom referovať ✓ aktívne počúvať <p>Nadobudnú schopnosti potrebné pre výskumnú prácu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém, získať informácie z primeraných zdrojov, hľadať riešenie a príčinné súvislosti, sformulovať písomné a ústne názor, diskutovať o ňom, robiť závery <p>Rozvíjať si formálne a logické myslenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pracovať s viacerými metódami na riešenie problémov <p>Rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru :</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ prevziať zodpovednosť za svoje konanie, za osobný život a sebazvedávanie <p>Naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať ostatných:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatňovať svoje práva ✓ rešpektovať názory, potreby a práva ostatných <p>Pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu.</p> <p>Podporovať svojim obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).</p>	<p>Čítanie s porozumením Písanie s porozumením Práca s textom Komunikácia s porozumením</p>

Hodnotenie

Hodnotenie a klasifikácia žiakov prebieha priebežne počas celého roka. Žiaci sú informovaní o kritériách hodnotenia. Do hodnotenia zasahujú rôzne aspekty. Hodnotí sa vedomostná úroveň, aktivita, samostatná práca, tvorivý prístup. Klasifikácia prebieha verbálnou alebo písomnou formou.

Preverovanie a hodnotenie

Cieľom preverovania a hodnotenia bude zistenie stavu, posúdenie úrovne, hodnotenie úrovne a výber opatrení na zlepšenie výkonu žiaka. Hodnotenie bude zamerané na zisťovanie miery splnenia požiadaviek uvedených vo výkonovom štandarde predmetu Tvorivé čítanie. Bude sa uskutočňovať na úrovni učiteľky vyučujúcej daný predmet. Predmetom hodnotenia bude výkon/ výstup žiaka – ústny, písomný. Vzhľadom na to, že výkon žiaka môže byť ovplyvnený rôznymi faktormi, pri hodnotení ústnych odpovedí budeme dodržiavať nasledovné pravidlá :

- komplexný stav žiaka počas odpovede,
- spolupráca viacerých hodnotiteľov (do hodnotenia zainteresujeme aj spolužiakov),
- individuálny prístup ku každému hodnotenému žiakovi,
- každý záver hodnotenia musí obsahovať opatrenie, ktoré bude žiakovi ako súčasť hodnotenia oznámené.

Hodnotenie žiakov musí plniť i motivačnú funkciu.

Hodnotenie žiakov v etapách vzdelávania

- ✓ **Formatívne hodnotenie** - okamžité hodnotenie ako priama reakcia na výkon žiaka. Tento typ hodnotenia bude využívaný počas krátkych odpovedí žiakov pri frontálnom zisťovaní úrovne vedomostí počas celého školského roka.
- ✓ **Sumatívne hodnotenie** - **práca s pracovnými listami na samostatnú prácu** - bude súčasťou písomného preverovania – forma pracovný list a výsledok bude vyjadrený známkou. Súčasťou bude písomné alebo ústne odporúčanie učiteľa.

Ďalšie metódy preverovania

- ✓ **Otázky kladené učiteľom**

Otázky učiteľa budú zamerané na zisťovanie vedomostí na všetkých úrovniach podľa zostaveného obsahového a výkonového štandardu.

- ✓ **Tvorenie pojmovej mapy**

Zisťovaním pojmovou mapou budeme zisťovať ovládanie všetkých zložiek obsahového štandardu - pojmy, vzťahy, procesy, usporiadanie a vzťahy nadradenosti a podradenosti, ktoré budú výsledkom analýzy textu, s ktorým žiaci budú pracovať. Na preverovanie vedomostí budeme využívať nasledovné typy pojmových máp:

- slepá pojmová mapa s dopisovaním pojmov a vytváraním spojnic (zisťovanie splnenia kognitívnych cieľov na nižšej úrovni - pojmy),
- tvorba vlastnej mapy (zisťujeme vyššie kognitívne ciele - vzťahy, procesy).

Pojmové mapy budeme hodnotiť nasledovne:

Keďže ide o predmet rozvíjajúci čitateľskú gramotnosť, zvolili sme tiež hodnotenie **slovnými asociáciami**. Toto hodnotenie je zamerané na zisťovanie splnenia kognitívnych cieľov na nižšej úrovni – pojmov a faktov. Výhodou tohto preverovania je osobná interpretácia učiva, kedy žiak prezentuje schopnosť poznania pojmov a ich obsahu a vlastné spájanie týchto pojmov do vzťahov. Podnetové slovo súvisí s preberaným učivom a preverovaný žiak vysvetľuje svoje asociácie, čím mu vlastne dávame možnosť vlastnej interpretácie učiva.

Slovné asociácie budeme hodnotiť nasledovne:

Ciele čitateľskej gramotnosti sú zamerané aj na rozvoj tvorivosti. Úlohy zamerané na tvorivosť - projekty budeme hodnotiť globálne ako celok, nie jednotlivé jeho súčasti, pričom kritériom bude:

- novosť,
- užitočnosť,
- originalita práce s informáciou,
- schopnosť používať postupy a stratégie práce s informáciou.

Hodnotenia klasifikáciou bude klasifikačnými stupňami 1-5.

✓ Hodnotenie projektov

Hodnotenie projektu

1. Obsahové zvládnutie projektu	0 - 10 bodov
2. Tvorivosť a nápaditosť projektu	0 - 10 bodov
3. Výsledný produkt a jeho spracovanie	0 - 10 bodov
4. Pestrosť informačných zdrojov	0 - 10 bodov
5. Prezentácia projektu	0 - 10 bodov

Hodnotenie procesu vytvárania projektu

1. Plánovanie práce na projekte	0 - 10 bodov
2. Spolupráca pri riešení projektových úloh	0 - 10 bodov
3. Vyhľadávanie informácií	0 - 10 bodov

4. Realizácia pracovných úloh /manuálne zručnosti/	0 - 10 bodov
5. Dodržiavanie termínov a dohodnutých pravidiel, výstupov	0 - 10 bodov

Spolu: 100 bodov = 100%

Klasifikácia:

100% - 95%	1
94% - 75%	2
74% - 50%	3
49% - 25%	4
24% - 0%	5

Žiacke portfólio

3. ročník

Myšlienkové mapy: Moje záľuby

Projekt: Kto som /IKT/

4. ročník

Myšlienkové mapy

Príbeh

Projekt: prezentácia v PowerPointe - ľubovoľná téma /IKT/

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- IKT technológie
- audiovizuálne médiá
- tlač
- svojpomocne vyrobené didaktické prostriedky a metodické materiály
- knihy k daným témam
- detské časopisy
- webové stránky súvisiace s témami
- pracovné zošity
- materiálno-technické a didaktické prostriedky, IKT technológie a audiovizuálne médiá, ktoré má škola k dispozícii

Pracovné texty - listy:

- Písanie a slohové cvičenie 3. ročník I. a II. časť, Zuzana Hirschnerová
- Písanie a slohové cvičenie 4. ročník I. časť, Zuzana Hirschnerová
- Moje príbehy - tvorivé písanie, I. Koprlová, L. Psotová
- Hravé čítanie, materiál pre učiteľov, RAABE
- Tajomstvá sveta pre 3. ročník, RAABE
- Myšlienkové mapy v primárnom vzdelávaní, I. Oravcová